

11 VELJARAKANNINGAR

Óhugaligur lestur fyri løgmann

Løgmaður stendur fyri tapi. Sambandsflokkurin tapir og samgongan tapir. Tað er eyðsýndi boðskapurin í nýggjastu veljarakanningini

Eiríkur Lindenskov

Eins og átta av hinum 11 veljarakanningunum, sum gjørdar eru síðani løgtingsvalið 29. oktober í 2011, so er hendan sein-asta kanninging, sum varð kunngjørd í Dimmalætting fríggjadagin, lítið hugaligur lestur fyri løgmann.

Seinasta kanningin gevur Sambandsflokkinum bara 17,4 prosent av atkvøðunum. Tað er tað næstringasta úrslitið, sum flokkurin hevur fingið í teimum 11 veljarakanningunum.

Ta fyrstu kanningina gjørði Gallup fyri Sosialin beint eftir valið – eftir at samgongan varð skipað. Hon varð kunngjørd í Sosialinum 30. november í 2011, ein mánað og ein dag eftir valið.

Tann kanningin gav Sambandsflokkinum framgongd upp á 0,2 prosentstig frá 24,7 til 24,9 prosent. Síðani hava kanningarnar støðugt givið Sambandsflokkinn um verri úrslit. Tær fyrru kanningarnar, sum vórðu gjørdar í 2012 vóru eitt vet frægari, meðan

tær seinnu hava verið verri. Tó so hevur gingið upp og niður. Men felags fyri 10 tær seinastu kanningarnar er, at allar hava givið Sambandsflokkinum verri undirtøku, enn hann hevði á valinum 29. oktober í 2011. Tann seinasta gevur Sambandsflokkinum søguliga ringa undirtøku – sum er verri enn tað ringasta úrslitið í søgu floksins, sum flokkurin fekk í 1998 eftir løgmanstíðina hjá Edmund Joensen. Tá fekk flokkurin bara 18,1 prosent av atkvøðunum.

Missa í øllum kanningum

Hjá Fólkaflokkinum er støðan tann sama. Allar tær 11 veljarakanningarnar síðani valið hava givið Fólkaflokkinum verri úrslit enn á valinum. Útsvingini hava verið stór, tó at tey ikki hava verið so stór, sum hjá Sambandsflokkinum. Úrslitið í seinastu kanningini, 18,9 prosent, er tað ringasta úrslit – borið saman við løgtingsval – hjá flokkinum í 20 ár.

Søguliga sæð hevur Fólka-

flokkurin fyra ferðir fingið undirtøku frá færri enn 20 prosentum av veljaranum. Tað var í 1994, tá hann fekk 16 prosent, í 1980, tá hann fekk 18,9 prosent, í 1978, tá hann fekk 17,9 prosent og í 1958, tá hann fekk 17,8 prosent av atkvøðunum.

Hjá Sjálvstýrisflokkinum hevur støðan síðani valið verið katastrofal. Flokkurin hevur ongantíð í teimum 11 veljarakanningunum megnað at fingið størri undirtøku, enn hann fekk á valinum. Og í bara fimm av teimum 11 kanninginum hevur flokkurin fingið umboð á ting – og í fleiri førum akkurát klórað seg upp um tinggáttina, sum er 3,03 prosent.

Halda tørn

Hjá Miðflokkinum hevur gingið støðugt í hesum kanningum. Flokkurin hevur í onkrum kanningum verið omanfyri, og í øðrum niðanfyri. Tó so hevur hann í átta av teimum 11 kanningum lent á sama tingmannatali, sum á valinum, tveimum. Einaferð fekk hann triggjar tingsessir

og í tveimum kanningum bara eitt. Seinasta kanningin gav Miðflokkinum tvey umboð, tó at afturgongdin er útvið eitt prosent.

Hjá Framsókn hevur svingað eitt sindur meira. Triggjar kanningar hava givið flokkinum trý umboð, altso eitt meira enn á valinum, meðan ein kanning hevur givið honum afturgongd og bara ein tingsess. Seinasta kanning gav flokkinum sama tingmannatal, tveir løgtingsessir og eina afturgongd upp á eitt hálv prosent.

Stuttligari hjá Javnaðarflokkinum

Hjá Javnaðarflokkinum hevur støðan verið stuttligari síðani valið. Allar veljarakanningarnar hava givið flokkinum betri úrslit, enn á valinum. Tær fyrstu kanningarnar vístu, at flokkurin kvinkaði upp frá søguliga vánaliga valúrslitinum, sum flokkurin fekk á valinum seinast. Flokkurin fekk 17,8 prosent, sum – um vit ikki telja katastrofuvalið

hjá flokkinum í 1994 við – er tað ringasta síðani 1932. Bara seks ferðir hevur Javnaðarflokkurin fingið eitt valúrslit, sum hevur verið undir 20 prosent. Tað var í 2011, tá hann fekk 17,8 prosent, í 2008, tá hann fekk 19,3 prosent, í 1994, tá hann fekk 15,4 prosent, í 1943, tá hann fekk 19,9 prosent og so í 1932, tá hann fekk 10,5 og í 1928, tá hann stillaði upp á fyrsta sinni og fekk 10,6 prosent av atkvøðunum.

Seinastu veljarakanningarnar hava verið serliga góðar fyri Javnaðarflokkinum. Í tveimum teimum seinastu hevur flokkurin fingið 25,8 og 28,3 prosent av atkvøðunum, sum hevur givið honum niggju tingfólk – og sambært teimum kanningunum liggur í kortunum, at floksformaðurin Aksel V. Johannesen verður nýggjur løgmaður

Ikki longur alternativíð

Tjóðveldi tykist at verða komið aftur í leguna sum ein av teimum stóru flokkunum, sum tó ikki er størstur. Í 1998 gjørdist Tjóðveldi á fyrsta sinni størsti flokkur í Føroyum við 23,8 prosentum av atkvøðunum. Hetta var tó ikki meira, enn flokkurin fekk longu á øðrum valinum, sum flokkurin stillaði upp til, í 1954. – men tá var Sambandsflokkurin størri við 26 prosentum. Í 2008 var Tjóðveldi aftur størsti flokkur, men tá "bara" við 23,3 prosentum. Kanningarnar síðani valið benda á, at Tjóðveldi ikki er alternativíð at seta ímóti valdinum hjá Sambandsflokkinum og Fólkaflokkinum, eins og hann í størri mun enn Javnaðarflokkurin hevur verið síðani 1998.

eirikur@sosialurin.fo

Kanning	Kunngjørd	FÓLKAFLOKKURIN	SAMBANDFSFLOKKURIN	JAVNAÐARFLOKKURIN	SJÁLVESTÝRISFLOKKURIN	TJÓÐVELDISFLOKKURIN	MIÐFLOKKURIN	FRAMSÓKN	Kanning nummar	FÓLKAFLOKKURIN	SAMBANDFSFLOKKURIN	JAVNAÐARFLOKKURIN	SJÁLVESTÝRISFLOKKURIN	TJÓÐVELDISFLOKKURIN	MIÐFLOKKURIN	FRAMSÓKN	SAMGONGAN TIL S.	ANDSTØÐAN TIL S.
Løgtingsvalið okt 2011	29-10-2011	22,5	24,7	17,8	4,2	18,3	6,2	6,3		8	8	6	1	6	2	2	19	14
Gallup desember 2011	30-11-2011	19,2	24,9	20,2	2,7	18,9	5,9	8,4	1	7	8	7	0	6	2	3	17	16
Gallup februar 2012	21-02-2012	19,0	24,4	20,2	3,3	20,8	4,9	7,4	2	6	8	7	1	7	2	2	17	16
Gallup juli 2012	03-07-2012	15,7	22,2	23,1	2,9	22,1	7,2	6,8	3	5	8	8	0	8	2	2	15	18
Gallup november 2012	09-11-2012	19,6	23,5	20,8	2,7	21,8	5,8	5,9	4	7	8	7	0	7	2	2	17	16
Gallup februar 2013	25-02-2013	19,3	21,7	22,5	2,6	22,0	6,9	5,1	5	7	7	8	0	7	2	2	16	17
Gallup september 2013	16-09-2013	17,2	22,1	21,7	4,5	23,6	5,3	5,7	6	6	7	7	1	8	2	2	15	18
Lóður apr/mai (Fólkafl.)	10-06-2014	17,4	20,8	25,6		20,5			7	6	7	8	0	7	1	3	14	19
Gallup mai 2014	02-05-2014	17,8	15,7	25,1	4,1	23,0	7,7	6,5	8	6	5	8	1	8	3	2	14	19
Lóður mai 2014 (Javnaðarfll.)	11-05-2014	17,4	20,5	25,6	3,4	20,8	4,6	7,7	9	6	7	8	1	7	1	3	14	19
Fynd noveber 2014	06-11-2014	20,1	22,4	25,8	2,4	21,1	4,8	3,3	10	7	7	9	0	7	2	1	16	17
Gallup desember 2014	12/05/2014	18,9	17,4	28,3	3,2	21,3	5,4	5,5	11	6	6	9	1	7	2	2	14	19
Míðal prosentpartur										6,3	7,1	7,8	0,5	7,2	1,9	2,2	15,4	17,6
Míðal tingsessir										6	7	8	0	8	2	2		
Undirtøka í mun til valið										-4.21	-3.28	5.76	-1.34	3.15	-0.89	-0.64		